

§ 89 Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I, forts.*Block G: Den allmänna gudstjänsten, övriga gudstjänster*

ANDERS ÅKERLUND:

Ordförande! Vi hörde ju att det handlar om Allmänna gudstjänster och övriga gudstjänster och då handlar det om julottan, långfredagen, påsknattsmässan och sjukkommunion.

”Var hälsad sköna morgonstund som av profeters helga mun är oss bebådad vorden” har en fantastisk doft av bjällerklang, fackelbål, hästar på kyrkvallen och väldigt tidiga upplevelser. Förankrad i den agrara kulturen som följde mjölkningen och annat, en fascinerande tradition. Min far var ordförande i kyrkorådet som kyrkoherde på 50-talet i Rättvik och där försökte han införa en senare julotta. Men då reste sig en man vid bordet och sa, ordförande, här i Rättvik har vi alltid ansett att det är en förmån att få hälsa den nyfödde judakonungen först av alla. Julottan firades klockan fyra på morgonen. Nu är jag det nya kyrkorådets ordförande i Rättviks pastorat, och den firas fortfarande klockan fyra på morgonen. Wallins psalm och upplevelsen av det minskar i antal nu men det är mycket barnaminnen och traditioner som ligger i den här och den förändrar vi inte. Den får vara där. Det var julottan och sedan kommer långfredag och påsknattsmässan.

Utskottet har jobbat mycket med de här texterna och sett till att tona ner lovsången och sånt, att skala av det till en enkelhet. Enkelt är inte simpelt. Men just långfredagens allvarliga stämning som kontrast till påsknattens upplevelse och med en jublande mässa på natten. Jag har en dröm i livet att svenska folket ska uppleva och förstå påskfirandet som handlar om att söka en framtid, att förstå att kärleken är starkare än hat och rädslor och att livet är starkare än döden. Vi behöver få känna i våra kroppar och förstå att livet har ett positivt fokus och en framtid full av sång istället för att åka till Sälen. Men sedan så väljer man ju bort det här. Erövra påskan! Och så ska jag också säga sjukkommunionen och påskdramat. Sjukkommunionen handlar om flexibilitet och pastoral omsorg.

Bifall till utskottet.

ERIK SJÖSTRAND:

Ordförande! Jag talar för kyrkostyrelsen och vill yrka bifall till utskottets förslag i Block G med undantag av utskottets förslag avseende påsknattsmässans anvisningstext enligt bilaga 4. Jag yrkar på formuleringen i kyrkostyrelsens skrivelse ”påsknattsmässan kan gestaltas på olika sätt utifrån påskens tema”. Det är en mindre förändring. Jag återkommer strax till den.

När det gäller beslutspunkt 2 angående julotta och beslutspunkt 23 angående långfredagsgudstjänst bejaktar kyrkostyrelsen de förändringar som görs. När det gäller långfredagen förstärks, som Anders talade om, den allvarsamma karaktären. Förslaget som helhet innebär ju att långfredagens allvar tydligare relateras till påskens glädjrika budskap genom att en särskild ordning för påsknattsmässa införs. När det gäller beslutspunkt 24 vill jag, som jag nämnde i mitt yrkande, avvisa utskottets förändringar som återfinns på sidan 116 i betänkandet, förändringar som innebär att ordningen för påsknattsmässa endast anges vara ett förslag och förordar skrivningen i anvisningstexten enligt vår skrivelse som lyder, ”påsknattsmässan kan gestaltas på olika sätt utifrån påskens tema”. Jag vill hävda att kyrkohandbokens ordningar inte har karaktären av förslag och förordar därför att skrivningen i anvisningstexten får stå kvar enligt kyrkostyrelsens ursprungliga förslag vilket ändå medger en frihet att liturgiskt gestalta ”påsknattsmässan” lokalt. Jag tror att det mest

är fråga om en semantisk skillnad. När det gäller beslutspunkt 25 angående "sjukkommunion" föreslår utskottet en ändring i förhållande till kyrkostyrelsens förslag som innebär att ett förlåtelseord byts ut i ordningen för "sjukkommunion" om man gör det på Läronämndens inrådan. Detta bejakar kyrkostyrelsen.

KENNETH NORDGREN:

Ordförande! Jag står här som utskottsreservant i fråga om "påsknattsmässan". Det är glädjande att förslaget till ny handbok innehåller just den här specifika gudstjänsten och ett förslag till ordning på den. Jag hörde just vad Erik Sjöstrand sa här om att gå tillbaka till en anvisningstext från kyrkostyrelsen istället för det som Gudstjänstutskottet föreslagit. Båda handlar ju egentligen om att anvisa att en stor frihet ska råda. Min specifika reservation rör en detalj och det handlar om den då föreslagna "doppåminnelsen". I den som finns i boken på sidan 120 finns formuleringen "Gud du som i Kristus förenat oss med dig, med varandra och med hela din skapelse". Den här diskuterade vi i utskottsberedningen och då la jag fram ett särskilt yrkande att byta ut ordet "förenat" mot "försonat". I min reservation som finns i betänkandet på sidan 84 finns en längre teologisk motivering till att vi är förenade från skapelsens början med Gud. Det är inte genom Kristushändelsen som den föreningen inträder. Det finns en subtil förskjutning i den där "doppåminnelsen" från en välgrundad skapelseologisk förståelse av hur vi hör samman med Gud till att det inträder först i och med Kristushändelsen. Det där kan ju tyckas vara en subtil teologisk skillnad enbart men ändå en viktig sådan. Eftersom jag tycker att den är tillräckligt viktig för att bli reservant på den punkten så såg emot Läronämndens yttrande och det kom ju. På sidan 3 i Läronämndens yttrande till utskottets betänkande så står det att "Läronämnden förordar ändå att det ska kvar 'förenat'". Och så står det "Läronämnden menar att kyrkostyrelsens förslag i doppåminnelsens sammanhang bättre ger uttryck åt Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära". Där väntar jag på en fortsättning, varför? Med all respekt för att Läronämnden hade brist på tid men jag satt och skrev min reservation sent också och hade lite brist på tid, men bemödade mig ändå om en argumentation.

Jag yrkar bifall till min reservation 32.

ROGER OLSSON:

Ordförande! Jag representerar utskottet och när det gäller "påsknattsmässan". Jag yrkar bifall till utskottets förslag avseende "påsknattsmässans" anvisningstext enligt bilaga 4. Jag yrkar också bifall till utskottets förslag avseende anvisningstexten till momentet Påskrop enligt bilaga 4. Med tanke på tidsaspekten så väljer jag att stanna.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 172.